

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

नृत्यकलापारंगत (एम.ए.) कथक

परीक्षा: मे - २०२४

प्रथमवर्ष

विषय: नृत्य उत्पत्ती आणि विकास (20E MAK-112)

दि. २९/०५/२०२४

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना :

- १. पहिला प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २. उर्वरित प्रश्नांपैकी चार प्रश्न सोडवणे.
- ३. एकूण पाच प्रश्न सोडवणे.
- ४. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र. १. रुद्र तालामध्ये कोणत्याही दोन तिहाई आणि धमारतालामध्ये एक परण आणि एक नटवरीतोडा लिपिबद्ध करा. (२०)
- प्र. २. वैदिक साहित्यात येणाऱ्या नर्तनाच्या विविध संदर्भाची उदाहरणे देऊन तत्कालीन समाजातील कलेचे स्वरूप स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ३. टिपा लिहा
 १. २१ व्या शतकातील सामूहिक कथक नृत्य संरचनांमधील विषयांचे स्वरूप
 २. अशमयुगातील मानवाचा सांस्कृतिक वारसा (२०)
- प्र. ४. पारंपारिक कथक वस्तुक्रम सादरीकरणाचे जतन करताना काळानुरूप प्रयोगशीलता आणि बदल स्विकारणे अपरिहार्य आहे अथवा नाही, तुमचे विचार मांडा. (२०)
- प्र. ५. भक्ती चळवळी च्या अद्यात्मिक तसेच सांस्कृतिक पुनर्जागरणाच्या काळाचा आढावा घेऊन कथक शैलीच्या विकासात भक्तीरसाच्या अभिव्यक्तीने कोणती भूमिका बजावली ते स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ६. कथक चे शास्त्रीयत्व अबाधित ठेऊन पारंपारिक कथक रचनांना आधुनिक विषयांच्या सादरीकरणासाठी कशाप्रकारे उपयोजित आणि / किंवा रूपांतरित केले जाऊ शकते याची साधक बाधक चर्चाकरा. (२०)

English Translation

Instructions: 1) First Question is compulsory.

2) Attempt any four questions from the remaining five.

- Q. 1.** Write any two Tihai in Rudra tala and one paran and one natvari toda in Dhamar tala according to the Bhatkhande method. (20)
- Q. 2.** Explain the nature of art in Vedic society with examples of various references to dance in literature of the time. (20)
- Q. 3.** Short notes (20)
 - 1. Themes in 21st Century Kathak Group Choreographies
 - 2. Cultural Heritage of Stone Age Man
- Q. 4.** Share your thoughts on whether it is inevitable to embrace experimentation and change with time while preserving the traditional Kathak repertoire. (20)
- Q. 5.** Explain the role the expression of Bhakti Rasa played in the development of Kathak by reviewing the period of spiritual as well as cultural renaissance of the Bhakti movement. (20)
- Q. 6.** Discuss the pros and cons of how traditional Kathak compositions can be applied and/or adapted for the presentation of modern themes while keeping the classicality of Kathak intact. (20)